

Víctor-M. Amela - Ima Sanchís - Lluís Amiguet

Alejandro Rodrigo, orientador familiar

Tinc 40 anys. Madrileny. Casat, dues filles. Atenc i oriento famílies amb problemes. He treballat durant 15 anys com a tècnic de llibertat vigilada amb adolescents. Políticament desencisat, fa temps que vaig deixar de seguir les notícies polítiques. Soc ateu, per solucionar les meves incerteses recorro a la filosofia

“No permetis mai que el teu fill o filla senti que no t'importa”

DANI DUCH

Avui l'adolescència sembla una malaltia... Sòcrates ja deia fa més de dos mil anys que els adolescents eren uns tirans, però és veritat que avui més que mai la problemàtica que presenten és molt més accelerada.

Per què?

Per l'efecte pèndol. Venim d'una època en què hem estat molt autoritaris i ara tendim al pol oposat, i l'adolescent s'agafa el braç quan li dones la mà.

Hi ha adolescents que no suporten els seus pares; és comú?

Senten aquest rebuig perquè l'adolescència és una etapa d'autoafirmació en la qual necessiten separar-se dels seus pares per convertir-se en adults, però hi ha graus.

Quan comença a ser inquietant?

Els pares han de discernir si està passant una crisi evolutiva que l'està ajudant a créixer o una crisi involutiva que l'està perjudicant, llavors cal demanar ajuda.

I si es comuniquen poc?

És normal, ara el centre són els seus amics i no parlar-te és la seva manera de reafirmar-se, però si hem estat un referent per a ells se-

rem capaços de rescatar la relació encara que sigui un minut; ara bé, si presentem batalla l'efecte rebot farà que s'allunyin encara més.

Si se salta les normes i és desafiador?

Invertir temps a desxifrar quin missatge ens està enviant –que potser ni ell coneix– abans que batallar cada norma és una estratègia guanyadora. Segons la meva experiència com a tècnic de llibertat vigilada de menors, com més coercitiva és la norma més rebuig produeix.

Què podem fer si diu “deixo els estudis”?

Desxifrar si està plantejant-nos un pols que el situa en un escenari de perill o de risc. El risc ha d'afrontar-lo ell, davant el perill cal que nosaltres, els pares, actuem. No és cert que amb amor tot se soluciona, la norma ha de ser la norma, però comprnent on és l'adolescent.

Porros.

Tolerància zero. El consum de substàncies tòxiques sempre ha enderrocat tota la construcció de l'harmonia familiar i l'escalada una vegada que es comença és exponencial.

En tots els casos?

Un adolescent amb problemes que inicia un consum d'haixix té un futur bastant desespe-

Dolor i rebuig

Pràcticament d'un dia per l'altre el nostre fill o filla s'ha convertit en un desconegut que s'allunya de nosaltres i amb qui no hi ha manera de connectar. L'adolescència ha irromput en la seva vida i en la nostra. “Hem passat de l'afecte a la distància, de la distància a la tensió i, només en un pas més, a l'agressivitat”. Alejandro Rodrigo, expert en anàlisi i investigació criminal, es dedica a la intervenció social i educativa amb menors en risc d'exclusió social, atenent menors i joves subjectes a mesures judicials, i des del seu Gabinet Concordia ajuda famílies i centres educatius. A *Cómo prevenir conflictos con adolescentes* (Plataforma) ens ajuda a comprendre quin és el nostre estil educatiu, com posar normes, entendre de quina naturalesa és la violència del nostre adolescent, els nivells de gravetat i quan cal demanar ajuda.

rançador. És molt difícil combatre-ho quan ja està establert. Cal demanar ajuda professional. No miri mai cap a una altra banda.

Què fas quan el teu fill t'insulta?

Analitzar la naturalesa de la seva ràbia, que pot ser reactiva, instrumental o patològica. En el 90% dels casos és reactiva, ells interpreten que el pare o la mare els està agredint i s'hi tornen. Necessita un treball educatiu important.

A què es refereix amb ràbia instrumental?

Quan utilitzen la violència amb un objectiu i manipulen, llavors el risc és alt.

Com cal reaccionar a l'insult?

Utilitzant les dues mans: amb la dreta assenyalar un “per aquí no”, i amb l'esquerra preguntar-se què li passa per haver arribat a aquest punt, segur que està patint.

Què fas quan no saps res de la vida del teu fill?

Assumir que has deixat de ser un referent i evitar els interrogatoris, res de preguntes que es responen amb un sí, un no, o un no sé. Has d'anar més al seu pla emocional.

Doni'm eines.

Portar un diari de la relació amb el teu fill o filla és una bona eina que et permet prendre perspectiva, saber des de quan t'insulta i quantes vegades o quan va deixar de comunicar-se, això és or per als professionals. I sobretot cal cuidar-se d'un mateix en el terreny psicològic i emocional.

Hi ha adolescents que es neguen a anar de vacances amb els seus pares.

Perdrem sempre si el pla és anar-se'n amb la família o quedar-se amb els amics, però un adolescent equilibrat hi anirà de mala gana i s'ho passarà bé. Si no va amb tu de vacances, és un indicador clar i evident que el rebuig i el nivell de risc és alt.

I si és un o una ni-ni?

A llarg termini un adolescent que no fa res es troba fatal, i només s'uneix amb d'altres que estan en la mateixa situació per reconfortar-se. Quan comença a estudiar i/o treballar la seva autoestima i autoconfiança s'eleva.

Què li sembla essencial?

Una tasca important és identificar quin estil educatiu tenim i quins són els punts forts i febles de la nostra manera d'educar. L'estil educatiu més nociu és l'absent, ni tan sols el negligent ni l'autoritari o punitiu el superen, i no va de ser o no ser a casa sinó que el teu fill o filla senti que no t'importa.

S'han triplicat els trastorns mentals i depressius en adolescents.

Tornem a l'efecte pèndol. No som un referent per a ells, abans estàvem a l'extrem de l'autoritat i ara en el col·leguisme, i les xarxes socials no ajuden perquè els han privat del silenci interior tan necessari per créixer.